ERRSI TEATAJA

EESTI RAHVATANTSU JA RAHVAMUUSIKA SELTSI AJALEHT

APRILL 2009

* Ühistantsimisest
* Tantsupeo eel
* Rahvarõivad korda
* Õpime festivale korraldama
* X folkfestivalist Moostes
* Lustipill 35
* Tantsujuhtide suvekursus
* Maikuu kalender

ÜLE TUHANDE TANTSIJA TÄHISTAB KOOS TANTSUPÄEVA

Kolmapäeval, 29. aprillil tantsib Eestimaa erinevates kohtades üle 1200 rahvatantsija, et tähistada rahvusvahelist tantsupäeva. ERRS kutsub ka kõiki teisi üle-eestilisele ühistantsimisele.

Miks?
Et tutvustada oma rühma teistele;
Näidata eesti tantsu nii kodu- kui välismaal;
Kanda rahvarõivaid ja tunda rõõmu tantsimisest oma rühmaga ja kogu Eestiga!

Kuidas?
29. aprillil kõlab kell 12.20, 16.05 ja 19.05 Vikerraadiost lugu „Kupparimuori“, mille järgi kõik tantsurühmad, ükskõik millises Eestimaa nurgas, saavad tantsida. Mängitava loo järgi saab tantsu kolm korda läbi tantsida ning kasutada võib ükskõik millist tantsu varianti. Tantsukirjeldused leiad vajadusel näiteks kogumikust Viron Vakka, aga ka Ullo Toomi, Anna Raudkatsi, Rudolf Põldmäe ning Kristjan Toropi koostatud raamatutest. Selle järel esita ka mõni teine tants.

Kuidas teised saavad teada, et Sina oma rühmaga tantsisid?
Väga lihtne! Võta oma tantsud videolindile ning leia üles oma rühma itimees, kes need klipid siis YouTube’i üles laeb. Klipi pealkirjaks pane: Estonian dance „tantsu pealkiri“ by rühm (Nt Estonian dance „Kupparimuori“ by Tantsutädid). Selgituses märgi ära kuupäev, aasta, kellaaeg ja koht, kus tantsisid.

Ühise tantsimiseni!
Mall Järvela ja Astra Mõistlik
Projekti vedajad

NÄDALAVAHETUSEL LÕPEVAD TANTSUPEO ÜLEVAATUSED

27. märtsist tuuritavad tantsupeo juhid taas mööda Eestimaad, et üle vaadata tantsurühmad ning välja selgitada need tublimad, kes tantsupeole pääsevad. Ülevaatuste ring algas Hiiumaalt ning lõpeb sel nädala-vahetusel Tallinnas ja Harjumaal. Tantsupeost soovib osa võtta 12 056 inimest, kes neist peole pääseb, selgub hiljemalt 11. maiks.

Soovitusi viimaseks pingutuseks jagab tantsupeo kapteni vasak käsi **Rene Nõmmik:**

„Iga tants on omaette tervikteos, liikumiskeele, mõtte-idee ja tunnetusega. Ainult liikumiskombinatsioonide omandamisest ei piisa tantsu mõtte edastamiseks. Mitmetel juhtudel polnud aga liikumiskombinatsioonidki selgeks õpitud! Detailid nii iga tantsu liikumises kui ka meeleolus teevadki tantsu selleks, mis ta on - pane neid tähele ja too esile! Veel rohkem on tarvis töötada tantsijate tehnilise ettevalmistusega, et tantsu liikumiskeel, iseloom ja meeleolu esitamisel avalduks ja nähtavaks saaks."

Millise hinnangu annab nähtule rühmade atesteerimismeeskonda kuuluv mentor **Ilma Adamson?**

„Need rühmad, mida on minul tulnud hinnata, on olnud üldiselt keskmise tasemega, mõnel pool ka üle selle. Võib küll öelda, et kollektiivid on võtnud ettevalmistust väga suure vastutustundega. Nägin väga ilusaid rühmi, eriti naisrühmade seas, ka segarühmad - A, B ja D rühmad olid tublid. Minu hinnangul on D-rühmade repertuaarist "Kalamehe jutt" küll mõnel pool tantsijatest üle, ehkki tantsijad andsid endast parima. Kohati tundus, et kogu energia oligi kulunud selle tantsu õppimisele, mistõttu "Tuljak" jäi märksa tagasihoidlikumaks.
Südantsoojendav on tantsijate tahe iga hinna eest peole pääseda, eriti nende juures, kes hiilgasid emotsionaalsest küljest. Paraku tuleb paljudel leppida tribüüniga või koju jäämisega, staadion ei ole kummist. Jääb üle üldjuhtidele kaasa tunda, kes peavad selle otsuse tegema. Kõikidele tantsijatele ja õpetajatele aga suur, suur tänu meie rahvatantsu alalhoidmise eest ja jõudu üldjuhtidele!"

ÜhesHingajatele tuult purjedesse soovib ka tantsupeo kapten **Ülo Luht:**
Hea laevapere – tantsuõpetaja ja tantsija, võimlemisõpetaja ja võimleja!
XVIII tantsupidu on üha rohkem tulekuvalmis.
See lugu ÕNNEST, mida merede tagant otsides leiame ikkagi kodurannalt, ei olegi kerge õnn.
Kui *neljas laine* – oma oskuste tõestamine väga ei õnnestunud,
siis *viies laine* – hea sõna ja pääs pardale on väga kahtlane…
AGA hingamine ja hing on seotud. Isegi nii seotud, et kellegagi ühes rütmis hingates võib hea õnne korral tema hingega kohtuda. Ja seda on ülevaatustel palju olnud.
Sel peol saame kokku nendega, kes laulsid ja tantsisid enne meid. Ja kaasaegsetega.
ÜhesHingamises pole vahet, kas oled näoga kuulajate või esinejate poole
või asud hoopis kusagil mujal. Kui hingad ühes, on Su hing kohal.
Kapten avaldab tunnustust kõigile pardale pääsejaile ja lohutab neid, kes ei pääse.
SEEGA kohtumiseni peol – kes tantsumurul, kes tribüünil… ÜhesHingamiseni!
Ootusi täis…
Meeskonna nimel ja toel,
kapten Ülo Luht

2011. AASTA NOORTEPEOLE LISANDUS REPERTUAARI

XI noorte tantsupeo uue loomingu konkursile laekus 12 tantsu. Peo kunstiline toimkond koosseisus Märt Agu (tantsupeo kunstiline juht), Andi Einaste, Karmen Ong, Ulla Helin, Linda Pihu, Helena Reimann, Ene Jakobson, Mall Järvela, Sille Kapper, Margus Toomla, Andre Laine, Maire Udras, Aveli Asber, Henn Tiivel, Madli Teller ja Kersti Kull otsustas valida XI noorte tantsupeole järgmised tantsud:

1. Reinlender Pärnumaalt	autor Ene Jakobson
2. Velekeseg noorõkõsõg	autor Helena-Mariana Reimann
3. Eesti muld ja Eesti süda	autor Helena-Mariana Reimann
4. Esimene valss	autor Rauno Zubko
5. Rätti tooma	autor Agne Kurrikoff-Herman

ERM AITAB SUUREKS PEOKS RAHVARIIDED KORDA SEADA

Eesti Rahva Muuseumi spetsialistid aitavad veel kahel päeval soovijatel rahvariideid puhastada ning parandada.

Tantsijad II Eesti mängudel 1939. aastal

9. ja 23. mail on kõigil huvilistel võimalus kuulata Eesti Rahva Muuseumi konservaatorite nõuandeid ja ülevaateid rahvarõivaste hoolduse, puhastamise ja parandamise kohta ning nende abiga kohendada oma rahvariideid laulupeole minekuks. Osalejatel palutakse ette valmistada küsimused ja võimalusel probleemne ese kaasa võtta.

Rahvarõivatoad ja teemad:
9. mail kell 11-14 „Seelikud ja kuued pluusid, särgid pitsid ja tikandid".

23. mail kell 11-14 „Särgid, pluusid, pitsid ja tikandid 2“. Teise töötoa teemadeks on seelikute, ülekuubede puhastamine; villase kanga (koiaukude) parandamine, pressimine jne (ülevaade sobilikest puhastusvahenditest ja töövõtetest, seelikute pesemiseks ettevalmistamine), linase riidega ümber käimine, hallitusplekid, „roosteplekid", rebenenud õmblused, peen paikamine jms (ülevaade sobilikest puhastusvahenditest ja nippidest, kuidas tikitud osi kaitsta), pitside ja tikandite parandamine, taastamine, tärgeldamine (ülevaade sobivatest materjalidest).
Lisainformatsioon ja registreerimine telefonil 735 0445.

KUIDAS KORRALDADA SUURFESTIVALI?

Põhjamaade Ministrite nõukogu esindus Eestis jätkab loomemajanduse loengute sarja raames **festivalide** teemat.
Esmaspäeval**, 4. mail** kell 12 -14 toimub Tallinna Linnaarhiivis (Tolli 4) loeng teemal Kuidas sünnib suurüritus? Festivali tõusud ja mõõnad, selle eduka toimimise hoovad. Ettekande autor Jyrki Kangas on Skandinaaviamaade ühe kuulsaima ja tuntuima festivali Pori Jazz rajajaid. Ta on olnud tegev festivali direktorina, esimehena, kõige pikemalt aga kunstilise juhina. Ettekanne on inglise keeles, sissepääs tasuta. Vajalik eelregistreerimine. Vaata lisa www.norden.ee .

X FOLKFESTI VÕIT LÄKS TARTUSSE

23.-25. aprillini Moostes toimunud X eesti rahvamuusikatöötluste festivali võistluskontserdi peapreemia läks Tartust pärit ansamblile Vaikuse Koosolek. Žürii esimehe Tauno Aintsi sõnul oli žürii (Timo Steiner, Ingrid Rüütel, Kirile Loo, Ando Kiviberg) laureaati valides üksmeelel. Vaikuse Koosoleku puhul tõstis esimees esile ansambli terviklikku kõla ja uudsust, ansambli head koosmängu.
Festivali patroon proua Ingrid Rüütel andis enda auhinna, väikese kandle, festivalil esmakordselt osalenud ansamblile **Pernu Läte**. Parima kohustusliku loo "Labajalavalss" esitus oli žürii otsusel Võru instrumentaalansamblil **Fibrill**, keda tunnustas omapoolsete auhindadega ka Eesti Pärimusmuusika Keskus ning Viru Folk. Eesti Pärimusmuusika Keskuse poolt anti välja ka innovatsiooni auhind, mille pälvis Raplamaa jazzkollektiiv **Skaravan**. Kõige naturaalsema heli auhinna pälvis Värska noorteansambel **Trallikud**. Laste- ja noortesõbraliku linna tiitlit kandev Põlva pani välja rahalise preemia parimale laste- või noortekollektiivile. Selle pälvis Tartu ansambel **Sireli.** Parima üllataja auhinna, Põlva Tarbijate ühistu välja pandud üllatustordi, sai žürii otsusega Tarvastu ansambel VEA.

X Moisekatsi Elohelü ainuke välismaine võistleja, ansambel Tyloburdo ehk Tulitiivaline lind Udmurtiast võitis oma rütmiliste ja hingestatud muusikaga kuulajate südamed ning sai publiku lemmiku hääletusel ülekaaluka esikoha.

Juubelifestivalist võttis osa 18 muusikakollektiivi ligi 150 esinejaga.
Festivali korraldas MTÜ Folgisellide Selts koos Mooste vallavalitsusega.
Kati Taal, MTÜ Folgisellide Seltsi liige

LUSTIPILL 35

Rahvamuusika ja pärimuskultuuri edasikandjana tegutsev "Lustpill" tähistas oma 35. juubelit. Kui 1974. aastal alustati, oli rahvamuusikaansamblis kaheksa liiget, täna on mängijaid kokku 18. Tegutseb Vajangu - Tamsalu kandlerühm ja täiskasvanute rahvamuusikaansambel. Järjepidevus kestab, sest Lustpillis mängivad emad ja tütred, ka lapselapsed. Lustipilli põhipillideks on rahvakannel ja väikekannel, lisaks viiul, torupill, akordion ja rütmipillid.

Juubelikontsert anti Tamsalu kultuurimajas. Lisaks 18le pillimängijale astusid siin esimest korda lavale kolm väikekandlemängijat Kiltsi põhikoolist, keda õpetan. Kohal olid ka kõik Tamsalu valla tantsu-ja laulurühmad, kellega on koos esinetud nii vallas, maakonnas kui kaugemalgi. Külakosti tõid ka maakonnas tegutsevad rahvamuusikud, kellega on oldud aastaid sõprussidemetes. See on juba traditsiooniks muutunud, et käiakse üksteisel külas. Seal saavad kõik rahvamuusikakollektiivid mängida, teistele midagi õpetada ja ise rõõmu tunda. Meie rahvamuusikasõbrad on Kungla Rakverest, Tõrts Sõmerult, Simuna kapell. Uued sidemed on loodud Margus Laugesaare rühmaga Kadrinast.

Esinemisi on nii lasterühmal kui ka täiskasvanutel piisavalt. Meie suurürituseks on alates 2006. aastast korraldatav rahvusvaheline laste folkloorifestival Porkuni Pillar.
Praegu valmistume vabariiklikuks pillipeoks, siis on tulemas folkloorifestivalid Baltica ja Viru Säru, millest oleme alati osa võtnud. Seoses Balticaga on meid tunnustatud kui kõrgetasemelist folklooripärandi edasikandjat. Iga kolme aasta tagant oleme suutnud hoida meile omistatud I kategooriat.
Kõikidele pillimängijatele head tahet edasi kanda meie pärimuskultuuri! Tänu teile saan ma kuulutada, et olen tegelenud rahvamuusika õpetamisega 35 aastat!
Sirje Luik, Lustipilli juhendaja

RAHVATANTSUJUHTIDE SUVEKURSUS TULEKUL

Kursus toimub 30. - 31. juulil ja 1.-2. augustil Väike-Maarja gümnaasiumis ja õppekeskuse spordihoones (Pikk 1a).

Eesmärk ja sisu:

- Täienduskoolitus kaasaegsele rahvatantsuõpetajale
- 2009. aasta laulu-ja tantsupeo ÜhesHingamine analüüs
- II meeste tantsupidu 2010
- XI noorte tantsupeo ettevalmistuste käigust
- Ilma Adamson 75 - Treeningharjutuste vihiku esitlus ja tervituskontsert
- Külalisõpetaja Lätist. Liivi tantsude õpetus ja raamatu esitlus
- Praktiline tantsude õppimine, (lastetantsud, noortetantsud, meestetantsud, naistetantsud, segarühmatantsud)
- Erinevad treeningtunnid (Alexanderi tehnika, minu keha erinevates tantsustiilides)
- Mõttevahetused tantsujuhile olulistel teemadel
- Alternatiivtegevus (tervisekosutus)
- Suur tantsukontsert Porkunis

Sihtgrupp: Traditsiooniline rahvatantsujuhtide suvekursus on mõeldud nii noortele kui kogemustega tantsujuhtidele ja meie lugupeetud tantsuõpetajatele
Õppemaks: 600.- ülekandega
Majutus: 450.- ülekandega
Toitlustamine: 600.- (ühe päeva maksumus 150.-) maksad sularahas kohapeal
Kulutused kokku: 1650.-
Õppemaksu ja majutuse ülekanne (1050.-) tee hiljemalt 10. juuliks.
Ülekandel panka märgi maksekorralduse saajaks Rahandusministeerium
(A/a 10220004799019, viitenumber 2100009611
Selgituseks lisada: kes ja mille eest tasub)

Suvekursusele registreerimine kuni 10. juunini tel: 600 9291 või meiliaadressil keskus@rahvakultuur.ee . Täiendav info tel: 600 9368 Kaja Tammik
Suvekursuse läbiviimist toetavad Eesti Kultuurkapital ning ERRS

VEEL KORD TANTSUSPETSIALISTI KUTSE TAOTLEMISEST

ERRS pikendab tantsuspetsialisti kutse taotlemise dokumentide esitamise tähtaega **1. maini**.
Taotletavad kutsetasemed
1) Rahvatantsuspetsialist III ja IV
2) Kaasaegse tantsu spetsialist III ja IV
3) Tantsija III ja IV
4) Koreograaf-lavastaja III ja IV

Esitatavad dokumendid:
Avaldus, koopiad (ID-kaart, haridus ja kvalifikatsioon), portfoolio, maksekorraldus (III tase – 500 krooni, IV tase – 800 krooni).
Eksam toimub juuni alguses Tallinna Ülikoolis ja TÜ Viljandi Kultuuriakadeemias

Lisa www.errs.ee

LÄHEME 1. MAIL TALGUTELE

Kallid sõbrad rahvatantsijad,
Ilmselt olete teiegi kohati mõelnud või teinekord tundnud, et kodanike-organisatsioonides töötamine võib olla raske: et jõuda ideest tulemuseni võib tihti minna aastaid. Ja lähebki! :)
Samas pole see töö ka mitte kunagi rõõmuta, naeruta ja tulemuseta!
Eriti teie puhul! :) Tulemust näeb kogu Eesti ja tegelikult ka kogu maailm ja tunne laulu- ja tantsupidu korraldades on kindlasti sama võimas kui olla selles osaline! Te hoiate oma tegevusega alal kogu Eesti rahvuskultuuri ja meie-tunnet, mida on praeguses maailmas ja eriti praegusel ajal meie Eesti inimeste jaoks ju nii vaja!

Just selline ühistegevus nagu teil on see, millest võiksid õppida ka teised mittetulundusühingud ning inimesed, kes hetkel võib-olla nii palju kokku tulla ei julge kui teie!

Mis oleks, kui tuleksime üheskoos 1. mail kokku ja näitaksime ka teistele eeskuju, kuidas julgeda, koos teha ja toimida???
Tuues enda ja end ümbritsevate inimeste ellu huvitavaid ja toredaid algatusi, mis annavad meile endale niivõrd palju, teemegi ju elu Eestimaal kõigi jaoks tervikuna paremaks!

Tulge kampa ja teeme üheskoos 1. mail üle-eestilistest mõttetalgutest Eestimaa toredaima kodanikualgatuse!

Mõttekodadesse üle Eesti saab registreeruda:
* Üksinda või mitmekesi Teeme Ära Minu Eesti koduleheküljel www.minueesti.ee
* Üksida või mitmekesi, saates kirja endale huvipakkuva mõttekoja vanemale: kontaktid leiad samuti aadressilt www.minueesti.ee
* Samuti on võimalik nii üksi kui mitmekesi registreerida kõigis raamatukogudes!
või
* tulge lihtsalt kohale, leides endale sobiv mõttekoda www.minueesti.ee mõttekoja kaardilt

Eesmärk on ju ikkagi Eestimaa üheskoos paremaks teha!
Tulgem siis kokku ja mõelgem toredatele lahendustele!
Tänades
Teeme Ära Minu Eesti toimkond

ÜLESKORJATUD LAUSED

Võrdse kohtlemise loogika järgi tuleks enamik eesti rahvatantsudest ümber teha. Sest mida me neis näeme - mees juhib naist, tõstab teda õhku, keerutab oma käe all. Mees laskub naispartneri ette põlvele ja plaksutab, kui too mehe ümber magusalt naeratades tiirleb. Kas põlvele laskumine pole mitte mehe alavääristamine?
Boikoteeriks äkki ka Tuljakut, mille lõpus peab mees naise õhku tõstma. Kui koreograafid muidugi ei kavatse võrdse kohtlemise nimel lisada Tuljakusse veel ühe tuuri, kus naine meest kõrgustesse upitab.
Ajakirjanik Anneli Aasmäe reaktsioon 30. märtsi Maalehes lauljate soovile boikoteerida väidetavalt soolist võrdõiguslikkust riivavat laulu laulupeol.

MAI KALENDER

01. Tähtaeg esitada kutse taotlemise avaldus
01. Ullo Toomi stipendiumi esitamise tähtaeg ERKFle
02. Tantsupeo ülevaatus Tallinna rühmadele
03. Virumaa tantsimise pidu Rakvere spordihallis
03. Tantsupeo ülevaatus Harjumaa rühmadele
05. II regilaulupäev Viljandis. Lisa www.folkloorinoukogu.ee
06. Folkloorne õppeprogramm õpetajatele „Mitte midagi ma ei tea“ . Lisa www.parimuskool.ee
15. Suur võistumängimine Viljandis. Lisa www.folk.ee/voistumangimine
15. Tantsupeo jooniste seminar Rakvere rahvamajas
16. Tantsupeo jooniste seminar Tartu üliõpilasmajas
17. Tantsupeo jooniste seminar Tallinnas Salme kultuurikeskuses
16. Kuljus korraldab „Pruudijahi“ Kuressaares. Lisa www.kuljus.ee
23. Valgamaa tantsupidu Otepääl Tehvandi suusastaadionil
23.-24. Šoti tantsu kursused Tallinnas. Lisa www.lihtnetants.ee
30. Lääne maakonna rahvatantsupidu "Merepidu“ Haapsalu piiskopilinnuses
30.- 31.IV vabariikliku koolinoorte rahvatantsufestival Tallinnas. Lisa www.errs.ee.

01.05 Madis Alvre 60
03.05 Karin Soosalu 35
04.05 Mariann Rajang 40
16.05 Evi Tamm 60
17.05 Maaja Valter 55
21.05 Inna Toome 55
25.05 Vaike Tormila 60
25.05 Liis Otstavel 35
27.05 Virve Sinisalu 50

Palju õnne!

Järgmine ERRSi Teataja ilmub mais.
KAASTÖÖD OODATUD KADRI VALNERI MEILIAADRESSILE kadri@errs.ee